

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 26Sp/16/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6016200657
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6016200657.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní pred sudcom JUDr. Petrom Kvietkom, v právnej veci navrhovateľky: W. B. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XX, XXX XX J. J., proti odporcovi: Centrum právnej pomoci, Kancelária Banská Bystrica, Skuteckého 30, 974 01 Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. 4N 3345/2016-KaBB, R. z.: 28237/2016, zo dňa 29.04.2016, takto

rozhodol:

I./ Krajský súd rozhodnutie odporcu č. 4N 3345/2016-KaBB, R. z.: 28237/2016 zo dňa 29. apríla 2016 **p o t v r d z u j e .**

II./ Navrhovateľku náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

III./ Navrhovateľka je povinná zaplatiť súdny poplatok 35,- Eur do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ť o v o d n e n i e :

Napadnutým rozhodnutím odporca ako príslušný správny orgán nepriznal navrhovateľke podľa § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi v znení neskorších predpisov nárok na poskytnutie právnej pomoci. O poskytnutie právnej pomoci požiadala navrhovateľka žiadosťou doručenou odporcovi dňa 02.02.2016 vo veci zastupovania v rámci konania vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 17C/279/2015, vo veci o zaplatenie 15 000,- Eur.

Odporca svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že na základe predložených dokladov o príjme a majetkovej situácii navrhovateľky centrum konštatuje, že navrhovateľka sa nenachádza v stave materiálnej núdze, jej započítateľný príjem v posudzovanom období presahuje 1,6 násobok sumy životného minima, ustanoveného zákonom č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, t.j. sumu 316,94 Eur. Odporca sa zaoberal aj ustanovením § 6b ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z. Odporca uzavrel, že priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci z dôvodov hodných osobitného zreteľa v danom prípade nie je žiadúce z dôvodu, že bonita nároku na zaplatenie nemajetkovej ujmy uplatňovanej žalobou na súde je viac než diskutabilná, a teda neexistuje dôvod na postup podľa § 6b ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z. Na viac odporca poukázal na to, že matke navrhovateľky bol právoplatným rozhodnutím centra priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci a na jej zastupovanie v predmetnom súdnom konaní vedenom na Okresnom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 17C/279/2015, a že v danom prípade by sa jednalo o duplicitné poskytnutie právnej pomoci.

Proti rozhodnutiu podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka. Vytýkala odporcovi, aby bola uznaná ako spoluposudzovaná osoba s jej matkou, pretože v zmysle zákona o rodine je povinná sa o matku postarať a na základe týchto skutočností jej bolo pridelené právne zastúpenie.

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu zo dňa 21.06.2016 zotrval v celom rozsahu na svojom rozhodnutí. Zopakoval argumentáciu uvedenú v odôvodnení napadnutého rozhodnutia a poukázal na to, že navrhovateľka žiada poskytnutie právnej pomoci v konaní pred Okresným súdom Banská Bystrica o zaplatení nemajetkovej ujmy 15 000,- Eur. Návrh na začatie konania bol doručený konajúcemu súdu dňa 06.07.2015 a ako žalobkyne sú vedené spoločne a nerozdielne navrhovateľka a jej matka pani C. K.. Pani C. K. bol právoplatným rozhodnutím centra priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci a na jej zastupovanie v predmetnom súdnom konaní je bol určený advokát JUDr. Ján Jagoš. Vzhľadom na skutočnosť, že v konaní o zaplatení nemajetkovej ujmy je už zabezpečené pre jednu z oprávnených osôb právne zastúpenie advokátom, v danom prípade by sa jednalo o duplicitné poskytnutie právnej pomoci.

Pojednávajúce konané dňa 18.08.2016 súd uskutočnil v neprítomnosti navrhovateľky, ktorá písomne požiadala o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní z dôvodu starostlivosti o matku.

Zástupkyňa odporcu na pojednávaní zotrvala na vydanom rozhodnutí o nepriznaní nároku na poskytovanie právnej pomoci navrhovateľke. Navrhla, aby súd odvolaním napadnuté rozhodnutie potvrdil a navrhovateľke nepriznal náhradu trov konania. Poukázala na to, že príjem navrhovateľky v rozhodnom období presahoval sumu 378,33 Eur, teda navrhovateľka nespĺnila kritérium pre poskytnutie právnej pomoci ani so spoluúčasťou, kde je predpoklad príjmu 1,6 násobku životného minima, t.j. konkrétne suma 316,94 Eur. Navrhovateľka teda nespĺnila základné kritériá hmotnej odkázanosti. Zároveň pri rozhodovaní bolo aplikované aj ustanovenie § 6b ods. 2 zákona o bezplatnej právnej pomoci. Konanie na Okresnom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 17C/279/2015, kde na strane navrhovateľiek je jednak navrhovateľka W.. B. D. a jej matka pani C. K. a odporca je C.. T., bolo matke navrhovateľky C. K. rozhodnutím centra poskytnutá bezplatná právna pomoc a bol určený advokát. Z dôvodu, že navrhovateľka a jej matka sú solidárnymi účastníčkami na strane navrhovateľiek, sú zabezpečené jej práva a síce už poskytnutím bezplatnej právnej pomoci jej matke, s ktorou v tomto konaní je spoločnou a nerozdielnou účastníčkou.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými právo a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté.

Aj napriek tomu, že od 01.07.2016 nadobudol účinnosť nový procesný postup - zákon č. 162/2015 Z.z. správny súdny poriadok, ktorým sa v súčasnosti riadi súdne konanie na správnom súde, v zmysle § 492 ods. 1 správneho súdneho poriadku súd v tomto konaní postupoval podľa predchádzajúcej právnej úpravy - občianskeho súdneho poriadku, pretože toto konanie začalo pred dňom 01.07.2016.

Podľa § 492 ods. 1 Správneho súdneho poriadku, konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Krajský súd preskúmal opravným prostriedkom napadnuté rozhodnutie a postup správneho orgánu podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p. (§ 250l a nasl. O.s.p.) na riadnom pojednávaní v neprítomnosti navrhovateľky (§ 250g O.s.p.) a podľa § 250q ods. 3 O.s.p. napadnuté rozhodnutie potvrdil ako rozhodnutie vydané v súlade so zákonom.

Podľa § 3 ods. 1 písm. a/ zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci, tento zákon sa vzťahuje na poskytovanie právnej pomoci v občianskoprávných veciach, obchodnoprávných veciach, pracovnoprávných veciach, rodinnoprávných veciach, v konaní pred súdom v správnom súdnictve a v týchto veciach aj v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky (ďalej len "vnútroštátne spory").

Podľa § 6 ods. 1 citovaného zákona, fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak

- a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom 2) a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,
- b) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a
- c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy 5) okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslit' v peniazoch.

Podľa § 6 ods. 2 citovaného zákona, podmienky na poskytnutie právnej pomoci podľa odseku 1 písm. a) a b) musí fyzická osoba spĺňať počas celého trvania poskytovania právnej pomoci bez finančnej účasti.

Podľa § 6a ods. 1 citovaného zákona, ak príjem fyzickej osoby presahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom 2) a súčasne nepresahuje 1,6-násobok uvedenej sumy a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom, má právo na poskytnutie právnej pomoci určeným advokátom alebo centrom pri splnení podmienky finančnej účasti vo výške 20% trov právneho zastúpenia podľa osobitného predpisu; 5a) splnenie podmienok podľa § 6 ods. 1 písm. b) a c) tým nie je dotknuté. Ustanovenie § 6 ods. 2 sa použije primerane.

Podľa § 6b ods. 1 citovaného zákona, ak je to primerané okolnostiam žiadanej právnej pomoci, môže centrum v prípadoch podľa § 6a ods. 1 poskytnúť právnu pomoc aj bez úhrady finančnej účasti.

Podľa § 6b ods. 2 citovaného zákona, ak príjmy prevyšujú zákonom určenú hranicu materiálnej núdze, centrum môže poskytnúť právnu pomoc s finančnou účasťou oprávnenej osoby, ak je to primerané okolnostiam žiadanej právnej pomoci.

Podľa § 4 ods. 1 písm. i/ citovaného zákona, na účely tohto zákona je materiálnou núdzou stav, keď fyzická osoba je poberateľom dávky a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi, alebo stav, keď príjem fyzickej osoby nepresahuje 1,6-násobok sumy životného minima a táto fyzická osoba si využívanie právnych služieb nemôže zabezpečiť svojím majetkom.

Podľa § 4 ods. 2 citovaného zákona, do príjmu fyzickej osoby, ktorá žiada o poskytnutie právnej pomoci (ďalej len "žadateľ"), sa započítavajú príjmy obdobne ako pri výpočte príjmu fyzickej osoby na účely určenia súm životného minima; to neplatí, ak sú spoločne posudzované fyzické osoby účastníkmi sporu v súdnom konaní s protichodným postavením.

Podľa § 7 ods. 1 citovaného zákona, za príjem podľa tohto zákona sa považujú príjmy fyzických osôb podľa osobitného predpisu po odpočítaní

- a) poistného na verejné zdravotné poistenie,
- b) poistného na nemocenské poistenie, poistného na starobné poistenie, poistného na invalidné poistenie a poistného na poistenie v nezamestnanosti,
- c) preddavku na daň alebo dane z príjmov fyzických osôb a
- d) ďalších výdavkov vynaložených na dosiahnutie, zabezpečenie a na udržanie príjmov fyzických osôb.

Podľa § 7 ods. 2 citovaného zákona, Za príjem podľa tohto zákona sa považujú aj

- a) príjmy oslobodené od dane z príjmov fyzických osôb podľa osobitného predpisu, okrem prijatých náhrad škôd, náhrad nemajetkovej ujmy, plnenia z poistenia majetku a plnenia z poistenia zodpovednosti za škodu okrem platieb prijatých ako náhrada za stratu zdaniteľného príjmu,
- b) sumy vreckového pri zahraničných pracovných cestách do výšky 40 % nároku na stravné ustanovené osobitným predpisom,
- c) náhrady niektorých výdavkov zamestnancov do výšky ustanovenej osobitným predpisom,
- d) ďalšie príjmy fyzických osôb podľa osobitných predpisov po odpočítaní dane z príjmu fyzickej osoby.

Podľa § 7 ods. 4 citovaného zákona, príjem na účely tohto zákona sa zisťuje za kalendárny mesiac, v ktorom bola podaná žiadosť o poskytnutie právnej pomoci, pritom sa prihliada na príjem za posledných šesť kalendárnych mesiacov pred podaním žiadosti, a prehodnocuje sa každých 12 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok na poskytnutie právnej pomoci.

Podľa § 2 zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm

- a) 198,09 eura mesačne, ak ide o jednu plnoletú 1) fyzickú osobu,
- b) 138,19 eura mesačne, ak ide o ďalšiu spoločne posudzovanú plnoletú fyzickú osobu,
- c) 90,42 eura mesačne, ak ide
 - 1. o zaopatrené nepľnoleté dieťa,
 - 2. o nezaopatrené dieťa.

Podľa § 3 zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, na zistenie príjmu fyzickej osoby na účely určenia súm životného minima sa započítavajú

a/ u posudzovanej fyzickej osoby jej príjem a príjem jej manžela,

b/ u rodičov s nezaopatreným dieťaťom príjmy týchto rodičov a príjem nezaopatreného dieťaťa žijúceho s nimi v domácnosti,

c/ u rodičov, ktorí sú sami nezaopatrené deti, ich príjmy a príjmy, ktoré na ne poberá iná fyzická osoba,

d/ u nezaopatreného dieťaťa jeho príjem a príjem jeho rodičov, ak s ním žijú v domácnosti, ak toto dieťa žije v domácnosti len s jedným rodičom, s inou fyzickou osobou alebo samostatne, príjem dieťaťa, príjem rodiča a príjem, ktorý na dieťa poberá iná fyzická osoba,

e/ u zaopatreného nepľnoletého dieťaťa jeho príjem.

V danom prípade navrhovateľka namietala najmä skutočnosť, že odporca pri rozhodovaní nezohľadnil aj matku navrhovateľky ako spoluposudzovanú osobu, t.j. nezisťoval sumy životného minima pre dve plnoleté osoby, započítajúc príjmy oboch.

Súd sa stotožnil so závermi odôvodnenia rozhodnutia odporcu, ktorý zistil, že započítateľný príjem navrhovateľky presahuje 1,6- násobok životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu (zároveň logicky presahuje aj výšku 1,4- násobku), a preto navrhovateľka nespĺňa jednu z podmienok stanovených pre priznanie bezplatnej právnej pomoci podľa § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z., ale ani podmienku priznania právnej pomoci s finančnou spoluúčasťou podľa § 6a ods. 1 citovaného zákona. Odporca zistil z dokladov predložených navrhovateľkou, že navrhovateľka mala v posudzovanom období (posledných šesť mesiacov pred podaním žiadosti) priemerný čistý započítateľný mesačný príjem vo výške 378,33 eur (45,80 eur od Sociálnej poisťovne, ústredie 332,53eur od Českej správy sociálneho zabezpečenia, ústredie), ktorý nesporne a preukázateľne presahoval výšku 1,6- násobku životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu.

Súd nepovažoval odvolanie za dôvodné, pokiaľ sa navrhovateľka dožadovala považovať matku za spoluposudzovanú osobu, pre účely zistenia jej príjmu ako žiadateľky o právnu pomoc. Ustanovenia § 6 a §6a zákona upravuje, že poskytnúť právnu pomoc možno fyzickej osobe, ak jej príjem nepresahuje 1,4- násobok životného minima (bez finančnej spoluúčasti), resp. presahuje 1,4-násobok životného minima a súčasne nepresahuje 1,6-násobok životného minima (s finančnou spoluúčasťou vo výške 20% trov právneho zastúpenia). V zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 zákona sa do príjmu fyzickej osoby, ktorá žiada o poskytnutie právnej pomoci započítavajú príjmy obdobne ako pri výpočte príjmu fyzickej osoby na účely určenia súm životného minima. Výšku životného minima stanovuje zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime (§2), zároveň upravuje okruh osôb, ktorých príjmy sa posudzujú spoločne (§3). Zo znenia zákona je zrejmé, že rodič posudzovanej plnoletej fyzickej osoby ako ďalšia spoločne posudzovaná plnoletá fyzická osoba v citovanom ustanovení §3 zákona o životnom minime uvedená nie je. Preto postup odporcu, ako aj záver k akému dospel pri rozhodovaní je správny.

Odporca posudzoval aj primeranosť dôvodov pre poskytnutie právnej pomoci podľa § 6b zákona č. 327/2005 Z.z., pričom dospel k záveru, že konanie na Okresnom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 17C/279/2015, kde na strane navrhovateľiek je jednak navrhovateľka W.. B. D. a jej matka pani C. K. a odporca je C.. T., bolo matke navrhovateľky C. K. rozhodnutím centra poskytnutá bezplatná právna pomoc a bol určený advokát. Z dôvodu, že navrhovateľka a jej matka sú solidárnymi účastníkmi na strane navrhovateľiek, sú zabezpečené jej práva a síce už poskytnutím bezplatnej právnej pomoci jej matke, s ktorou v tomto konaní je spoločnou a nerozdielnou účastníčkou. Odporca uzavrel, že v danom prípade by sa jednalo o duplicitné poskytnutie právnej pomoci.

Súd poukazuje na to, že podľa citovaného ustanovenia § 6b zákona č. 327/2005 Z.z. ide iba o možnosť takúto právnu pomoc poskytnúť, a nie povinnosť. Zákon zveril, aby odporca v rámci voľnej úvahy rozhodol o poskytnutí právnej pomoci s finančnou účasťou v tých prípadoch, kde je to primerané okolnostiam žiadanej právnej pomoci. Zákon teda zveril rozhodnutie podľa § 6b zákona č. 327/2005 Z.z. do úvahy správneho orgánu. Keďže zákon dáva na uváženie správneho orgánu, aby rozhodol, či žiadateľovi nespĺňajúcejmu podmienky podľa § 6 a 6a zákona č. 327/2005 Z.z. právnu pomoc poskytne alebo nie, je nevyhnutnou súčasťou odôvodnenia úvaha, ktorou sa správny orgán riadil.

V tomto konkrétnom prípade odporca vo svojom rozhodnutí podrobne opísal dôvody prečo nepristúpil k aplikácii citovaného ustanovenia § 6b č. 327/2005 Z.z.. Ak teda odporca pri rozhodovaní žiadosti na

poskytovanie právnej pomoci posúdil nárok navrhovateľky aj podľa ust. § 6b zákona č. 327/2005 Z.z., aplikujúc správnu úvahu, nie je mu to možné vyčítať, resp. stanoviť, že postupoval v rozpore so zákonom.

Z uvedených dôvodov súd napadnuté rozhodnutie správneho orgánu potvrdil ako vecne správne podľa § 250q ods. 3 O.s.p..

Navrhovateľke, ktorá v konaní nemala úspech, súd náhradu trov konania nepriznal podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p..

Súd zaviazal navrhovateľku zaplatiť súdny poplatok podľa § 2 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, nakoľko je poplatníkom, keďže podala opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebola úspešná. Výška súdneho poplatku je určená podľa pol. č. 10 písm. e) Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. v znení účinnom do 30.06.2016 (§ 18f Zákona o súdnych poplatkoch). Súdne poplatky sa platia na účet Slovenskej pošty, a.s., Partizánska cesta 9, 975 99 Banská Bystrica, a to v hotovosti, platobnou kartou, poštovým poukazom alebo prevodom z účtu v banke alebo v pobočke zahraničnej banky. Kolkovými známkami a v hotovosti sa môžu platiť poplatky, len ak v jednotlivom prípade neprevyšujú sumu 300 eur, okrem poplatku podľa položky 17, pri ktorom je možné platiť kolkovými známkami alebo v hotovosti, aj keď prevyšuje sumu 300 eur. V hotovosti a platobnou kartou možno platiť poplatky prostredníctvom technického vybavenia právnickej osoby so 100% majetkovou účasťou štátu, ak má na to príslušný orgán vytvorené podmienky.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia. Odvolanie sa podáva písomne v dvoch vyhotoveniach cestou krajského súdu na Najvyšší súd SR. Odvolanie je možné podať len z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 O.s.p. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.